

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних економічних відносин**

Декан факультету міжнародних
економічних відносин

Палінчак М.М. _____

« » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОН'ЮНКТУРА СВІТОВИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Статус дисципліни	вибірковий
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни **«Кон'юнктура світових товарних ринків»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини** спеціальності **292 Міжнародні економічні відносини** предметної освітньої програми **Міжнародні економічні відносини**

Розробник програми: Ерфан Є.А.

к.е.н, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Міжнародних економічних відносин

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ Приходько В.П.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ Ерфан Є.А.

© Ерфан Є.А., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
	4	5
Загальна кількість годин – 90		
Кількість модулів - 2	Семестр:	
	2	2
Тижневих годин - 3 для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60		
	Лекції:	
	20	10
	Практичні (семінарські):	
	10	6
Вид підсумкового контролю: усний	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік, іспит	Самостійна робота:	
	60	74

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Кон'юнктура світових товарних ринків**» є формування комплексу теоретичних знань та практичних навиків з основних розділів кон'юнктури товарних ринків, їх функціонування, розширення або скорочення, зміни рівня товарних цін, попиту та пропозиції. У процесі вивчення курсу студенти повинні набути знання з кон'юнктури світових товарних ринків, як однієї з економічних наук, познайомитися з методологією і методикою формування ринкових процесів і явищ, засвоїти практичні навички, вивчення змін і коливань у сферах виробництва і реалізації окремих видів товарів, виявлення обставин від яких залежать процеси піднесення або спаду напруги економічного розвитку країни.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ФК1. Ґрунтовні знання процесів в сфері кон'юнктури світових товарних ринків та розуміння тенденцій розвитку світового господарства; спеціальні знання в області обраного дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження.

ФК2. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети тощо) та великі масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та економіко-математичного моделювання процесів міжнародної економіки.

ФК3. Вміння вести пошук, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел, документів та текстів для вивчення визначеної проблеми.

ФК4. Вміння користуватися ресурсами, в тому числі електронними, що доступні та корисні для виконання дослідження в спеціальній області міжнародних економічних відносин та суміжних областях.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Кон'юнктура світових товарних ринків**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК. 03 Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами

ВК.01. Міжнародні економічні відносини та світова економіка (загальний курс кафедри)

Теорія та практика регулювання зовнішньої торгівлі

Сучасні інформаційні технології

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Міжнародні відносини**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати знання методів наукових досліджень, вміння їх використовувати на належному рівні; вести пошук, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).	ПРН1.2
Використовувати знання теорії і розуміння методології системного аналізу, принципів застосування системного підходу при дослідженні процесів та явищ у сфері міжнародних економічних відносин, вміння використовувати методологію системного аналізу в сфері світової економіки;	ПРН1.3

Використовувати знання змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпаکت-фактор (ІФ, або IF); вміння працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами.	ПРН1.4
Використовувати знання сутності та основних форм міжнародних економічних відносин, еволюції та факторів їх розвитку в ретроспективі від виникнення найстаріших їх форм - до сучасності, розуміння об'єктивних передумов функціонування та розвитку сучасних форм міжнародних економічних відносин; знання основних принципів та законів розвитку міжнародних економічних відносин, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце України в сучасних міжнародних економічних відносинах.	ПРН1.5
Розуміння сутності поняття “світова економіка”, еволюції її становлення та розвитку та основ формування економічної моделі світу в умовах поглиблення міжнародного поділу праці та посилення глобалізаційних процесів; знання суб'єктної та галузевої будови глобальної економіки, основних рис та особливостей її транснаціоналізації	ПРН1.6
Використовувати знання сутності інтеграції як складової частини міжнародних процесів, теоретичних її основ, сучасних моделей і концепцій формування європейської спільноти, основних передумов та етапів європейської інтеграції, розуміння інституційної структури та правових засад функціонування Європейського Союзу, головних напрямів та аспектів спільних політик ЄС та проблем їх реалізації на сучасному етапі існування інтеграційного об'єднання, розуміння актуальних проблем подальшого поглиблення інтеграційних процесів та розширення Європейського Союзу в сучасних умовах, в тому числі за участі України	ПРН1.7
Використовувати знання теоретичних основ міжнародного співробітництва на регіональному рівні, головних ознак євро регіонів як форми транскордонного співробітництва та факторів, що визначають їх формування і розвиток, розуміння принципів інституційного забезпечення транскордонного співробітництва, правових основ реалізації міжнародного співробітництва регіонів Європейського Союзу, вміння аналізувати рівень залучення України у транскордонну співпрацю, узагальнювати позитивний досвід такої співпраці та робити висновки щодо впливу транскордонного співробітництва на поглиблення міжкраїнних зв'язків загалом та соціально-економічний розвиток прикордонних територій зокрема.	ПРН1.8
Використовувати знання теоретичних основ дослідження кон'юнктури основних товарних ринків, загальних принципів їх функціонування, суб'єктного складу, основних форм прояву ринкової кон'юнктури, розуміння системи показників вивчення ринкової кон'юнктури та вміння правильно вибирати та системно аналізувати статистичну інформацію в галузі кон'юнктурних досліджень, складати кон'юнктурні огляди та застосовувати отримані дані в управлінській практиці	ПРН1.9
Використовувати знання теоретичних аспектів дослідження глобальної економічної кон'юнктури, основних принципів її формування та чинників, які на неї впливають, вміння аналізувати сучасний стан розвитку глобального економічного середовища, показники економічного розвитку країн, розкривати суть інноваційно-інвестиційних механізмів, їх значення для економіки країни та світового господарства, формувати прогнози розвитку глобальної економічної системи.	ПРН1.10
Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.	ПРН2.5
Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.	ПРН2.6

Аналізувати наукові праці в галузі міжнародних відносин, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.	ПРН2.7
Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	ПРН2.8
Визначати інформаційну цінність джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.	ПРН2.9
Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях у фахових виданнях, вести конструктивний діалог з рецензентами та редакторами.	ПРН3.2
Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.	ПРН3.5
Ініціювати наукові та інноваційні комплексні проекти в галузі міжнародних економічних відносин, лідерство та автономність під час їх реалізації.	ПРН4.1
Самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.	ПРН4.3

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Кон'юнктура світових товарних ринків»**:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати сутність поняття “кон'юнктура основних товарних ринків”, взаємозв'язки їх форм, суб'єктів та рівнів	
Знати теоретичні основи світових товарних ринків	
Знати загальні принципи функціонування світових товарних ринків	
Знати географічне направлення експортно-імпортних потоків товарів	
Знати систему показників вивчення ринкової кон'юнктури	
Знати форми прояву кон'юнктури	
Знати специфіку конкуренції та монополізації світових товарних ринків	
Знати сутність і структуру системи регулювання світового ринку	
Уміти правильно вибирати та системно аналізувати статистичну інформацію в галузі кон'юнктурних досліджень	
Уміти складати кон'юнктурні огляди	
Уміти використовувати здобуту інформацію в прийнятті обґрунтованих управлінських рішень при здійсненні зовнішньоекономічних операцій на світовому ринку товарів та послуг	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамени;
- заліки;
- тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться з метою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу і здійснюється у відповідності з «Положення про систему підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів УжНУ». Відповідно до цього положення студенти за результатами контролів протягом семестру отримують сумарну оцінку.

При визначенні сумарної оцінки враховуються результати виконання практичних робіт, захист звітів та рефератів, проектів, презентацій що відбулись в період семестру Сумарна оцінка отримується шляхом додавання оцінок окремих складових.

Для контролю знань студентів використовується система зі 100 бальною шкалою оцінювання.

За умови виконання студентом усіх завдань сумарна оцінка переводиться у державну семестрову оцінку відповідно до рекомендованої шкали переведення.

Для одержання позитивної оцінки «задовільно», «добре», «відмінно» студент повинен набрати необхідну сумарну кількість балів та повністю виконати навчальний план з даної дисципліни.

Студенти атестовані з оцінкою «незадовільно», зобов'язані скласти передбачений семестровий іспит і це складання розглядається як друге складання.

Умовою допуску до складання іспиту є виконання, оформлення звітів та захист усіх практичних робіт

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: Поточний контроль проводиться шляхом усного опитування; проведенням семінарів (поточного тестування), оцінюванням за самостійну роботу та оцінюванням за виконання та захист практичних робіт, проектів,

Форма модульного контролю: Форма модульного контролю та кількість балів для денної форми навчання наведено в табл.4.1

Форми модульного контролю

Таблиця 4.1

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовний модуль 1	40
1.Підготовленність до виконання практичних робіт	8
2.Своєчасність виконання, оформлення та захист звітів практичних робіт.	12
3.Письмова компонента модульного контролю.	20
Змістовний модуль 2	60
1.Підготовленність до виконання практичних робіт.	16
2.Своєчасність виконання, оформлення та захист звітів практичних робіт.	24
3.Письмова компонента модульного контролю.	20
Всього за курс	100

Форма підсумкового семестрового контролю: Підсумковий контроль знань студентів проводиться в кінці 1 та 2 семестрів шляхом складання заліку та іспиту. До заліку та іспиту допускається студент, який виконав весь навчальний план і за підсумками поточного контролю набрав не менше 35 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання, самостійна та практичні роботи					Практичні роботи	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5			
5	5	5	5	5	25	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання, самостійна та практичні роботи						Практичні роботи	Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	T11			
5	5	5	5	5	5	20	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття (допуск, виконання та захист)	5	25	4	20
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	20	1	25
Презентація	1	3		3
Реферат	1	2		2
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кожне питання висвітлене повністю з наведенням практичних прикладів оцінюється в 5 балів. У модульній контрольній роботі всього 10 питань. Максимальна оцінка письмової модульної контрольної роботи 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Дисципліна поділена на два модулі, кожний з яких складається з одного змістовного модуля, який в свою чергу, складається з кількох тем та практичних робіт. Для контролю знань розроблено перелік теоретичних питань, типові задачі, тести, завдання для самостійної роботи та практичні роботи зі змістом яких студенти мають бути ознайомлені на початку семестру. Модуль оцінюється максимально у 100 балів. Шкала семестрового оцінювання наведена у табл.4.2.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Світові товарні ринки: ресурси, торгівля, інфраструктура, інтеграція, глобалізація

1. Природно-ресурсний потенціал світового господарства і цивілізація.
2. Міжнародні товарні біржі, картелі, аукціони, ярмарки.
3. Міжнародна економічна інтеграція. Глобалізація.

Тема 2. Світові товарні ринки: структура і класифікація

1. Світові товарні ринки та їх структура.
2. Класифікація світових товарних ринків.
3. Особливості територіальної структури міжнародної торгівлі товарами.
4. Товарна структура міжнародної торгівлі за групами та видами продукції.

Тема 3. Основні положення економічної кон'юнктури

1. Капіталістична система і ринковий механізм.
2. Предмет, зміст і види кон'юнктури.
3. Умови формування кон'юнктури.

Тема 4. Загальногосподарська кон'юнктура

1. Зміст загальногосподарської кон'юнктури.
2. Основні фактори, що впливають на загальногосподарську кон'юнктуру товарних ринків.

Тема 5. Показники кон'юнктури

1. Кон'юнктурутворюючі фактори.
2. Показники вивчення кон'юнктури.
3. Ринкова кон'юнктура в статичі і динаміці.
4. Нестійка ринкова кон'юнктура.

Модуль 2

Тема 6. Світові ціни: поняття, види, особливості формування

1. Поняття світових цін і специфіка їх формування.
2. Класифікація зовнішньоторговельних цін.
3. Види світових цін та їх характеристика.
4. Транспортний фактор ціноутворення в міжнародній торгівлі.

Тема 7. Основи кон'юктурних досліджень і маркетинг

1. Етапи дослідження економічної кон'юнктури.
2. Кон'юктурні дослідження в рамках маркетингу.

Тема 8. Специфіка кон'юктурних досліджень окремих видів ринків

1. Кон'юнктура ринку комплексних підприємств.
2. Кон'юнктура товарно-сировинних бірж.
3. Особливості попиту і пропозиції предметів споживання.
4. Персональний продаж-один з ефективних методів вивчення кон'юнктури.

Тема 9. Специфіка кон'юктурних досліджень ринків сировини, машин та обладнання, ліцензій

1. Загальні положення.
2. Класифікація ринків за функціональним призначенням товару.
3. Характеристика ринків за обсягом продаж товарів і ступенем конкуренції.
4. Особливості дослідження кон'юнктури ринків сировини, машин та обладнання, ліцензій.

Тема 10. Прогноз кон'юнктури товарних ринків

1. Прогноз кон'юнктури та його використання.
2. Особливості прогнозування ринків сировини, машин та обладнання.
3. Економіко-аналітичний, економіко-математичний та економетричний методи прогнозування кон'юнктури.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
6-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Світові товарні ринки: ресурси, торгівля, інфраструктура, інтеграція, глобалізація	2	2	-			
Тема 2. Світові товарні ринки: структура і класифікація	3	2	1			

Тема 3. Основні положення економічної кон'юнктури	3	2	1			
Тема 4. Загальногосподарська кон'юнктура	2	2	-			
Тема 5. Фактори та показники кон'юнктури	3	2	1			
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	15	10	5			
Модуль 2						
Тема 6. Світові ціни: поняття, види, особливості формування	2	2	-			
Тема 7. Основи кон'юнктурних досліджень і маркетинг	3	2	1			
Тема 8. Специфіка кон'юнктурних досліджень окремих видів ринків	3	2	1			
Тема 9. Специфіка кон'юнктурних досліджень ринків сировини, машин та обладнання, ліцензій	3	2	1			
Тема 10. Прогноз кон'юнктури світових товарних ринків	2	2	-			
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	15	10	5			
Разом за семестр	30	20	10			

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Світові товарні ринки: ресурси, торгівля, інфраструктура, інтеграція, глобалізація	1	-
2	Структура і класифікація світових товарних ринків	1	1
3	Основні положення економічної кон'юнктури	1	1
4	Загальногосподарська кон'юнктура та її прогноз	1	-
5	Фактори та показники дослідження кон'юнктури світових товарних ринків	1	1
6	Світові ціни: поняття, види, особливості формування	1	-
7	Основи кон'юнктурних досліджень і маркетинг	1	1
8	Специфіка кон'юнктурних досліджень окремих видів ринків	1	1
9	Специфіка кон'юнктурних досліджень ринків сировини, машин та обладнання, ліцензій	1	1
10	Прогноз кон'юнктури світових товарних ринків	1	-
Разом		10	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Світові товарні ринки: структура і класифікація	5	6
2	Основні положення економічної кон'юнктури	5	6
3	Світові ціни: поняття, види, особливості формування	5	6
4	Основи кон'юнктурних досліджень і маркетинг	5	6

5	Специфіка кон'юнктурних досліджень світових ринків сировини,	5	6
6	Специфіка кон'юнктурних досліджень світових ринків машин та устаткування	5	7
7	Специфіка кон'юнктурних досліджень світових ринків сільськогосподарської продукції	5	6
8	Специфіка кон'юнктурних досліджень світових ринків патентів та ліцензій	5	6
9	Специфіка кон'юнктурних досліджень окремих видів ринків	5	6
10	Прогноз кон'юнктури світових товарних ринків	5	7
11	Зарубіжні джерела інформації про кон'юнктуру	5	6
12	Інтереси та участь України в різних країнах світу	5	6
	Разом	60	74

6.5. Індивідуальні завдання

1. Написання наукових статей.
2. Презентації наукових досліджень

7. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Мультимедійне обладнання для презентацій лекційного матеріалу та самостійних презентацій здобувачів.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іванова Л. О. Кон'юнктура ринків : навч. посібник / автори Іванова Л. О., Музика О. М. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – 447 с
2. Кирилов Ю. С. Кон'юнктура світового ринку сільськогосподарської продукції: теорія, методологія, практика: [Монографія] /Ю.С. Кирилов. – Харків: Олді-Плюс, 2010. – 416 с.
3. Кон'юнктура товарних ринків /Укл.: В.В. Кузяк, Ю.Я. Добуш, 2013. URL. <http://nebotan.info/conditions/prognostikation.php>.
4. Кучеренко В. Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: [Навчальний посібник] /В.Р. Кучеренко, А.В. Андрейченко, С.А. Горбаченко, Р.В. Грінченко, В.А. Карпов. – Одеса: ОНЕУ, 2014. – 345 с.
5. Кучеренко В.Р. Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів і послуг. Монографія / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, А.В. Андрейченко та ін. – Одеса, Атлант, 2010. – 161с.
6. Набок І.І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. для студентів ВНЗ / І.І. Набок, Нац. авіац. університет. – Київ: НАУ, 2018. – 176 с.
7. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навчальний посібник/М.Ю. Рубцово – Київ: «ВАДЕКС», 2017. – 360 с.
8. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник .-К.:ЦУЛ,2014 .-377 с
9. Оболенцева Л. В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник / Л. В. Оболенцева; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 249 с.

Допоміжна література

1. Войчак А. Маркетингові дослідження : Навчально-методичний пос. для самостійного вивчення дисципліни/ Анатолій Войчак,; М-тво освіти і науки України, Київський нац. економ. ун-т. -К., 2014. -119 с

2. Кучеренко В. Р. Моніторинг світових ринків харчової сировини і продукції АПК: [Навчальний посібник] /В.Р. Кучеренко, А.В. Андрейченко, Р.В. Грінченко.- Одеса,2013. – 111 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник /За ред. .Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Сіваченка І.Ю.-2-ге вид., перераб.і доп.- К.:ЦУЛ,2016 .-792 с.-
4. Макаренко П.М. Теоретичні аспекти сутності ринку та його видів. [Електронний ресурс]. / П.М. Макаренко. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/npdaa/4.2/003.pdf>. (дата 15.11.15).
5. Петруня Ю.Є. Маркетинг: навчальний посібник/ Ю.Є. Петруня, В.Ю. Петруня. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2016. – 362 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/37736>:
2. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)